

Škola: OŠ LAPAD, DUBROVNIK

Razred: 4. razred

Datum: 21. studenoga 2017. godine

Školska godina: 2017./2018.

Knjižničarka: IVANA ČARAPINA, prof. i dipl. bibl. (OŠ STJEPANA RADIĆA, METKOVIĆ)

Priprema za nastavni sat:
REFERENTNA (PRIRUČNA) ZBIRKA

NASTAVNO PODRUČJE: Knjižnično – informacijski odgoj i obrazovanje

NASTAVNA JEDINICA: Referentna (priručna) zbirka

MEĐUPREDMETNA KORELACIJA: Svi predmeti (Hrvatski jezik, Matematika, Priroda i društvo, Strani jezik, Glazbena kultura, Likovna kultura, Vjeronauk...)

NASTAVNA SREDSTVA: Građa koja pripada referentnoj (priručnoj) zbirci, PowerPoint prezentacija (slikokaz)

NASTAVNA POMAGALA: Prijenosno računalo, LCD projektor, olovke, nastavni listići, evaluacijski listić

NASTAVNE METODE:

1. VERBALNE:

- a) metoda usmenog izlaganja,
- b) razgovora,
- c) čitanja i rada na tekstu

2. VIZUALNE

- a) metoda pokazivanja
- b) metoda pisanja
- c) metoda igre

NASTAVNI OBLICI: Frontalni rad, individualni rad, grupni rad

TIP NASTAVNOG SATA: Obrada nastavne jedinice

AKTIVNOSTI ZA UČENIKE: Razgovor, čitanje, pokazivanje, pronalaženje, prezentiranje, slušanje

IZVORI ZA UČENIKE: Sva građa koja pripada priručnoj (referentnoj) zbirci u školskoj knjižnici, na svim medijima.

KLJUČNI POJMOVI: referentna (priručna) zbirka, enciklopedije, rječnici, leksikoni, atlasi, izvori znanja, e enciklopedije, e rječnici....

ISHODI UČENJA:

- Učenici će moći imenovati i opisati vrste građe koje se nalaze u referentnoj zbirci,
 - Učenici će razlikovati pojedine vrste građe u referentnoj zbirci,
 - Učenici će umjeti odabrati odgovarajuću jedinicu građe, prema potrebi za određenom informacijom i prema uzrastu
 - Usporediti građu referentne zbirke na različitim medijima
 - Vrednovati, primijeniti i služiti se građom u svakodnevnom životu; Upotrijebiti priručnu građu u pronalaženju informacija i izvora znanja
-

CILJ NASTAVNE JEDINICE:

- Razviti sposobnost služenja referentnom građom,

- Razviti sposobnost pronalaska potrebne jedinice knjižnične građe u referentnoj zbirci,
 - Razviti svijest o važnosti čuvanja i posebne skrbi o građi u referentnoj zbirci,
 - Osamostaliti učenika za pronalazak potrebne informacije iz određene vrste građe u referentnoj zbirci.
-

ZADACI:

OBRAZOVNI:

- Upoznati učenike sa skupinama knjižnične građe koja se svrstava u referentnu (priručnu) zbirku,
- Dovedi učenike do spoznaje o smještaju i važnosti posebne skrbi prema građi referentne zbirke,
- Osposobiti učenike za pronalazak traženih informacija u građi referentne zbirke, - osposobiti učenike da, prema naslovu, prepoznaju vrstu građe kojoj pripada određena jedinica knjižnične građe referentne zbirke.

FUNKCIONALNI:

- Razvijati vještine snalaženja u knjižnici, posebice u referentnoj zbirci,
- Razvijati sposobnost točnog opažanja,
- Razvijati sposobnost pronalaska informacije i njezine uporabe na pravilan način,
- Poticati logičko mišljenje i zaključivanje.

ODGOJNI:

- Poticati učenike na pravilan odnos prema radu,
 - Poticati i razvijati umijeća komunikacije,
 - Razvijati naviku dolaska u školsku knjižnicu radi pronalaska potrebnih informacija,
 - Poticanje na aktivnost, marljivost, komunikativnost, kolegijalnost i pravilan odnos prema svim sudionicima odgojno-obrazovnoga procesa.
-

LITERATURA:

a) Za učenike

Sva građa koja pripada priručnoj (referentnoj) zbirci u školskoj knjižnici, na svim medijima.

b) Za knjižničara:

1. Hrvatski pravopis. 2013. Ur. Blagus Bartolec i dr. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Zagreb.
2. Blažeković, Tatjana; Furlan, Branka. 1993. Knjižnica osnovne škole. Nacionalna i sveučilišna biblioteka. Zagreb.
3. Hrvatska enciklopedija [Elektronička građa] / glavni urednik Slaven Ravlić ; oblikovanje mrežnog izdanja Irina Starčević Stančić, Zdravko Pondelak, Cvijeta Kraus. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 2016.
4. Kovačević, Dinka; Lasić-Lazić, Jadranka; Lovrinčević, Jasmina. 2006. Školska knjižnica – korak dalje. Filozofski fakultet, Zavod za informacijske studije - Altagama, Zagreb.
5. Lončar-Vicković, Sanja; Dolaček-Alduk, Zlata. Ishodi učenja Zagreb. http://www.azoo.hr/images/Natjecanja_2014./ishodi_ucenja.pdf (pristupljeno 16. studenoga 2017.).
6. Referentna zbirka. <http://www.knjiznicari.hr/UDK02/index.php?title=Posebno%3ATra%C5%BEi&search=referentna+zbirka&go=Kreni> (pristupljeno 18. studenoga 2017.).

TIJEK NASTAVNOG SATA

1.	Doživljajno – spoznajna motivacija	UVOD
2.	Najava teme	
3.	Izlaganje sadržaja	GLAVNI DIO
4.	Vježba	
5.	Izlaganje sadržaja rada učenika	
6.	Sinteza	ZAVRŠNI DIO

RAZRADA NASTAVNOG SATA («SCENARIJ»)

STRUKTURA NASTAVNOG SATA (min.)	OPIS NASTAVNIH AKTIVNOSTI	ISHODI	OBLICI RADA	METODE UČENJA I POUČAVANJA	NASTAVNA SREDSTVA I POMAGALA
UVODNI DIO 7 min	<p><i>Pri ulasku u prostor učenici sjedaju podijeljeni u 5 skupina i zbog lakše komunikacije na naljepnice pišu svoja imena i stavljaju ih na knjižničarki vidljivo mjesto na gornjem dijelu odjeće.</i></p> <p>Dobar dan. Moje je ime Ivana Čarapina i radim kao školska knjižničarka u OŠ Stjepana Radića u Metkoviću, a na ovom satu bit ću i vaša knjižničarka. Prilikom moga predstavljanja, sigurna sam da znate objasniti pojmove knjižnica i knjižničarka i da vam je poznato što ti pojmovi znače. Što ste do sada naučili/znate o tim pojmovima?</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Učenici odgovaraju na način da opisuju što je knjižnica, čemu služi i tko je i što radi knjižničar). <p>Da kojim slučajem nisam knjižničarka i da sam po zanimanju nešto drugo, biste li znali jednako dobro opisati i neka druga zanimanja. Npr. Ja sam kinolog, ornitolog, enolog, onomastičar, itd.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Učenici pokušavaju odgonetnuti značenje tih pojmova i bez da znaju što točno znači pokušavaju dati suvisle odgovore). <p>Svi ovi odabrani pojmovi nalaze se u rječniku hrvatskoga jezika. Iako nam je hrvatski jezik materinji ne znamo značenje svih riječi i ne možemo dati opširnije informacije o svakom pojedinom pojmu.</p> <p>Knjižničari ne znaju odgovore na sva pitanja, ali najbolje znaju put do odgovora. Možemo reći da su knjižničari putokazi i</p>	<p>Učenici će se prisjetiti i objasniti pojmove knjižnica i knjižničar; predložiti će objašnjenja za nove pojmove koje čuju prvi put; procijenit će i utvrditi da su im potrebna dodatna znanja i vještine kako bi znali prepoznati, identificirati i opisati određene pojmove</p>	<p>Frontalni rad</p>	<p>(Verbalne)</p> <ul style="list-style-type: none"> - metoda usmenog izlaganja - metoda razgovora <p>(Ostalo)</p> <p>Strategija iskustvenog učenja (igra uloga, simulacije)</p>	

<p>NAJAVA TEME</p> <p>1 min</p>	<p>svjetionici. To je super moć svakog knjižničara i moja je želja u današnjem susretu i vama dati djelić svoje knjižničarske super moći. Možemo li krenuti u potragu za znanjem?</p> <p>✓ Učenici potvrdno odgovaraju knjižničarki.</p> <p>Knjižnica je dobro mjesto za otkriće svega onog što nam je novo i nepoznato. Svaka knjižnica u svom prostoru ima jedan posebno vrijedan dio tzv. zbirku knjiga s obiljem informacija iz svih područja znanja, namijenjena brzom nalaženju potrebnih informacija. Dragi učenici, predstavljam vam REFERENTNU ZBIRKU.</p>		<p>Frontalni rad</p>	<p>Metoda usmenog izlaganja Metoda pokazivanja (PowerPoint prezentacija i mala improvizirana referentna zbirka od pojedinih jedinica priručne građe)</p>	<p>Računalo, projektor,</p>
<p>GLAVNI DIO SATA: OBRADA NOVOG GRADIVA</p> <p>15 min</p>	<p><i>Učenici se pozivaju da imenuju građu koja se nalazi ispred njih.</i></p> <p>✓ Učenici nude svoje odgovore. Prepoznaju specifičnu građu: enciklopedije, rječnike, leksikone i atlase.</p> <p>Pogledajmo skupa prezentaciju koja nam govori upravo o referentnoj zbirci.</p> <p>Tijekom prezentacije, po potrebi dajem dodatna objašnjenja i pravim digresije. Pozornost skrećem na abecedni red riječi, granične riječi koje olakšavaju snalaženje, kazala, sadržaje i napomene</p> <p>Pozivam učenike da prilikom sljedećeg posjeta školskoj knjižnici potraže referentnu zbirku i prouče kakvu građu ona sadrži.</p>	<p>Učenici će pokazati i razlikovati pojedinu građu; zaključit će zašto je potrebno ovladati korištenjem referentne građe.</p>	<p>Frontalni rad</p>		<p>Građa referentne zbirke (enciklopedije, rječnici, atlasi, leksikoni)</p>

VJEŽBA 10 min	<p>Učenicima koji su podijeljeni u 5 skupina dijelim 5 zadataka koji se nalaze na nastavnim listićima. Uz to dobivaju i primjere građe referentne zbirke koje će im pomoći u rješavanju i pronalaženju odgovora.</p> <p>(Učenicima ponuditi različitu vrstu građe, npr. Opća enciklopedija, Dječja enciklopedija, Rječnik hrvatskoga jezika, Nogometna enciklopedija, Školski atlas, leksikon hrvatskih pisaca, Školski leksikon i sl.)</p> <p>Nakon toga učenici započinju sa samostalnim radom po skupinama. Dok učenici rade na zadacima, obilazim ih, pratim rad, usmjeravam, sugeriram i pomažem po potrebi.</p> <p>Poslušat ćemo sada kako ste uradili svoje zadatke. Zamolit ću svaku skupinu da nam kaže što im je bio zadatak, te da pročita svoje odgovore, da opišu na koji način i uz pomoć čega su našli zadani pojam.</p>	Učenici će primijeniti naučeno, pokazat će snalaženje i pronalaženje točnog odgovora; procijenit će koja je građa prilagođena njihovom uzrastu	Rad u skupinama	Metoda rada na tekstu Metoda pokazivanja Metoda zapisivanja	Građa referentne zbirke (enciklopedije, rječnici, atlasi, leksikoni) Nastavni listići
IZLAGANJE SADRŽAJA RADA UČENIKA 5 min			Individualni rad		
ZAVRŠNI DIO SATA SINTEZA 7 min	<p>Po potrebi komentiram odgovore i sugeriram korekcije, odnosno pohvaljujem ispravne odgovore.</p> <p>U završnom dijelu sata mogu se odvijati sljedeće aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ponavljjanje gradiva: ponavljanje sadržaja ili radnih koraka. 	Učenici će samovrednovati naučeno, procijeniti svoje zadovoljstvo prilikom rješavanja zadataka	Frontalni rad Rad u skupinama	Metoda ponavljanja Metoda pokazivanja (PowerPoint prezentacija i mala improvizirana referentna zbirka od pojedinih jedinica priručne građe)	

	<ul style="list-style-type: none"> • Sintetiziranje i sistematiziranje gradiva obrađenog na satu. • Rješavanje hipoteze, odgovor na ključno pitanje ŠTO JE REFERENTNA (priručna) ZBIRKA? <p>Da ponovimo, tko bi nam htio reći što sve možemo pronaći u referentnoj zbirci? (U referentnoj zbirci možemo pronaći enciklopedije, rječnici, leksikoni, atlasi, priručnici i ostalo.) Kako još nazivamo referentnu zbirku i zašto? (Referentnu zbirku nazivamo i priručna zbirka jer nam je znanje koje se u njoj nalazi uvijek „pri ruci“.)</p> <p>Smiju li se knjige koje se nalaze u referentnoj zbirci posuđivati i zašto? (Ne, one se samo mogu koristiti u knjižnici, jer su jako skupe.) U kojim sve oblicima, odnosno na kojim medijima mogu biti djela iz referentne zbirke? (Mogu biti u papirnatom obliku, na CD-u ili DVD-u, te na internetu)</p> <p>Pokazati i poučiti učenike gdje na internetu mogu pronaći enciklopediju, rječnik i sl.</p> <p>Čime ćemo se poslužiti kada nam je potrebno da, na primjer, saznamo nešto više o nekoj životinji? (Poslužit ćemo se enciklopedijom.) A kada trebamo prevesti neku nepoznatu riječ na hrvatski jezik? (Poslužit ćemo se rječnikom.) A što će nam poslužiti kada nam neki pojam nije dovoljno jasan? (Poslužit će nam leksikon.) A gdje ćemo pronaći kartu neke države i osnovne podatke o toj državi? (Te ćemo informacije pronaći u atlasu.)</p> <p>***</p> <p>Evaluacija – provjeravanje ostvarivanja ciljeva i zadataka nastave</p>	<p>Učenici će moći imenovati i opisati vrste građe koje se nalaze u referentnoj zbirci,</p> <p>Učenici će razlikovati pojedine vrste građe u referentnoj zbirci,</p> <p>Učenici će umjeti odabrati odgovarajuću jedinicu građe, prema potrebi za određenom informacijom i prema uzrastu</p> <p>Usporediti građu referentne zbirke na različitim medijima</p> <p>Vrednovati, primijeniti i služiti se građom u svakodnevnom životu; Upotrijebiti priručnu građu u pronalaženju</p>			<p>Evaluacijski listić</p>
--	--	---	--	--	----------------------------

	<p>Ukoliko bude vremena, učenicima dijelim evaluacijske listiće kako bi ocijenili protekli sat.</p> <p>Dragi učenici 4. razreda danas ste bili odlični, a ja vam na tomu od srca zahvaljujem! Danas ste naučili što se sve nalazi u referentnoj zbirci, te kako se njom služimo. Nadam se da ćete rado dolaziti u svoju školski knjižnicu kako biste ih listali, te da ćete listajući knjige iz ove zbirke steći dosta novoga znanja i pročitati puno zanimljivih informacija.</p>	informacija i izvora znanja			
--	--	-----------------------------	--	--	--